

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN VARAPRESIDENTIN MÄÄRÄYS

3 päivänä joulukuuta 2014*

Väliaikainen oikeussuoja — Muutoksenhaku — Kumoamiskanteen hylkäävän tuomion täytäntöönpanon lykkäämistä koskeva hakemus — Hakemus, joka koskee pääasiallisesti kyseisen kanteen kohteena olleen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä — Fumus boni juris — Valtiontuki — Talouskriisistä aiheutuvat poikkeukselliset olosuhteet — Tuen käsite — Soveltuvuus sisämarkkinoille — Perustelut

Asiassa C-431/14 P-R,

jossa on kyse SEUT 278 ja SEUT 279 artiklaan perustuvasta väli-toimihakemuksesta, joka on jätetty 30.9.2014,

Helleenien tasavalta, asiamiehinään I. Chalkias ja A. Vasilopoulou,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Bouchagiar, R. Sauer ja D. Triantafyllou, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN VARAPRESIDENTTI,

kuultuaan julkisasiamies E. Sharpstonia,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Helleenien tasavalta vaatii unionin tuomioistuimen kirjaamoon 19.9.2014 jättämässään valituksessa, että unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomion Kreikka v. komissio (T-52/12, EU:T:2014:677; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla tämä hylkäsi Helleenien tasavallan kanteen, jossa vaadittiin Kreikassa maatalouden vakuutusjärjestelmästä vastaavan viraston (ELGA) vuosina 2008 ja 2009 maksamista korvauksista 7.12.2011 annetun komission päätöksen 2012/157/EU (EUVL 2012, L 78, s. 21; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista.

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

- 2 Helleenien tasavalta on unionin tuomioistuimen kirjaamoon 30.9.2014 jättämällä asiakirjalla tehnyt SEUT 278 ja SEUT 279 artiklaan perustuvan välimiehakemuksen, jossa vaaditaan muun muassa, että unionin tuomioistuin lykkäisi valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanoa valituksen johdosta annettavan tuomion julistamiseen asti.

Asian tausta ja valituksenalainen tuomio

- 3 Kreikassa maatalouden vakuutusjärjestelmästä vastaava virasto (ELGA) on lailla 1790/1988 (FEK A' 134/20.6.1988) perustettu yleishyödyllinen yhteenliittymä. ELGA on kokonaan valtion omistuksessa oleva yksityisoikeudellinen oikeushenkilö. ELGA:n tehtävänä on muun muassa maatalojen kasvin- ja kotieläintuotannon sekä kasvi- ja eläinkannan vakuuttaminen luonnonuhkista johtuvien vahinkojen varalta.
- 4 Lain 1790/1988 3 a §:n, joka lisättiin lailla 2945/2001 (FEK A' 223/8.10.2001), mukaisesti ELGA:n vakuutusjärjestelmä on pakollinen ja kattaa luonnonuhat. Lain 1790/1988 5 a §:n, joka lisättiin lailla 2040/1992 (FEK A' 70/23.4.1992), mukaan kyseisen vakuutusjärjestelmän piiriin kuuluvien maataloustuotteiden tuottajien on maksettava ELGA:lle erityinen vakuutusmaksu.
- 5 Helleenien tasavalta vahvisti maataloustuotannolle aiheutuneiden vahinkojen poikkeuksellisesta korvaamisesta 30.1.2009 tehdyllä talousministerin ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministerin yhteisellä päätöksellä 262037 (FEK B' 155/2.2.2009), että ELGA maksaisi poikkeuksellisesti 425 miljoonan euron suuruiset korvaukset tiettyjen kasviviljelmien tuotannon vähennyttä viljelykaudella 2008 epäsuotuisten sääolojen vuoksi. Kyseisestä ministerien yhteisestä päätöksestä ilmeni, että sen soveltamisesta ELGA:n talousarviolle aiheutuvat menot rahoitettaisiin kyseisen yhteenliittymän ottamalla pankkilainalla, jonka valtio takaisi.
- 6 Helleenien tasavalta ilmoitti Euroopan komission esittämään tietojensaantipyyntöön 20.3.2009 päivätyllä kirjeellä vastatessaan, että ELGA oli vuonna 2008 maksanut vakuutuksen kattamista vahingoista 386 986 648 euron suuruiset korvaukset. Tämä summa katettiin osin tuottajien maksamilla 88 353 000 euron suuruisilla vakuutusmaksuilla ja osin ELGA:n ottamalla 444 miljoonan euron suuruisella pankkilainalla, jonka takaisinmaksuaika oli 10 vuotta ja jonka valtio oli taannut.
- 7 Komissio aloitti 27.1.2010 tekemällään päätöksellä (EUVL C 72, s. 12) SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn asiassa C 3/10 (ex NN 39/09), joka koski ELGA:n vuosina 2008 ja 2009 maksamia korvauksia (jäljempänä kyseiset tuet). Komissio antoi 7.12.2011 riidanalaisen päätöksen.
- 8 Riidanalaisen päätöksen päätösoosan 1–3 artiklassa todetaan seuraavaa:

”1 artikla

1. [ELGA:n] maataloustuotteiden tuottajille vuosina 2008 ja 2009 maksamat korvaukset ovat valtiontukia.

2. Pakollisesta vakuutusjärjestelmästä vuonna 2008 myönnetyt korvaukset soveltuvat sisämarkkinoille niiden 349 493 652,03 euron suuruisen tukien osalta, jotka ELGA myönsi tuottajille niiden kasvituotannolle aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi sekä karhujen kasvituotannolle aiheuttamien menetysten kompensoimiseksi myönnettyjen 91 500 euron suuruisen tukien ja edellä mainittujen tukien yhteydessä toteutettuihin korjaustoimiin liittyvien tukien osalta. Tukien loppuosaa vastaavat korvaukset, jotka maksettiin vuonna 2008 erityisestä vakuutusjärjestelmästä, eivät sovellu sisämarkkinoille.

3. Yhteensä 27 614 905 euron suuriset korvaukset, jotka myönnettiin vuonna 2009 [ministerien yhteisellä päätöksellä], soveltuvat sisämarkkinoille.

Yhteensä 387 404 547 euron suuriset korvaukset, jotka myönnettiin tuottajille [ennen 28.10.2009], eivät sovellu sisämarkkinoille. Tämä päätelmä ei vaikuta tukiin, jotka täyttivät myöntämisenä aikaan kaikki [[SEUT 107 ja SEUT 108] artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maataloustuotteiden tuotannon alalla annetussa] asetuksessa (EY) N:o 1535/2007 [EUVL L 337, s. 35] asetetut edellytykset.

2 artikla

1. [Helleenien tasavallan] on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen sisämarkkinoille soveltumattomien [ja sääntöjenvastaisesti myönnettyjen] tukien perimiseksi takaisin tuensaajilta.

2. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko, joka lasketaan siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti.

--

4. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden mukaisten menettelyjen mukaisesti edellyttäen, että ne mahdollistavat tämän päätöksen välittömän täytäntöönpanon.

3 artikla

Edellä 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu tuki on perittävä takaisin viipymättä ja tehokkaasti. [Helleenien tasavallan] on varmistettava, että tämä päätös pannaan täytäntöön neljän kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.”

- 9 Helleenien tasavalta nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 8.2.2012 jättämällä kanteen kirjelmällä kanteen, jossa se vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista. Helleenien tasavalta teki samana päivänä kirjaamoon jätetyllä erillisellä asiakirjalla SEUT 278 ja SEUT 279 artiklan perusteella välitoimihakemuksen, jossa se vaati riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä. Riidanalaisen päätöksen täytäntöönpano määrättiin lykkättäväksi unionin yleisen tuomioistuimen presidentin määräyksellä Kreikka v. komissio (T-52/12 R, EU:T:2012:447) niiltä osin kuin kyseisessä päätöksessä veloitettiin Helleenien tasavalta perimään takaisin tuensaajille maksetut määrät.
- 10 Helleenien tasavalta esitti riidanalaisesta päätöstä vastaan seitsemän kumoamisperustetta. Ensimmäisen kanneperusteen mukaan Euroopan komissio oli tulkinnut ja soveltanut väärin SEUT 107 artiklan 1 kohtaa ja SEUT 108 artiklaa suhteessa ELGA:ta sääntelevään lakiin 1790/1988 ja arvioinut väärin vuonna 2009 suoritettuihin korvauksiin liittyneitä maksuja. Toisen kanneperusteen mukaan komissio oli arvioinut väärin tosiseikkoja ja rikkonut olennaisia menettelymääräyksiä sekä esittänyt puutteelliset perustelut katsoessaan, että vuonna 2009 suoritettavat maksut olivat olleet sääntöjenvastaista valtiontukea. Kolmannen perusteen mukaan SEUT 107 ja 108 artiklaa oli tulkittu ja sovellettu väärin ja perustelut olivat olleet puutteellisia, koska komissio oli sisällyttänyt takaisinperittävien tukien määriin myös 186 011 000,60 euron suuruisen määrän, joka vastasi viljelijöiden vuosina 2008 ja 2009 ELGA:n pakollisen vakuutusjärjestelmän perusteella maksamia vakuutusmaksuja. Neljännen, toissijaisesti esitetyn perusteen mukaan komissio oli tulkinnut ja soveltanut väärin SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja käyttänyt sillä valtiontukien alalla olevaa harkintavaltaa epäasianmukaisesti, koska vuoden 2009 maksuja olisi kyseisen määräyksen perusteella ollut pidettävä sisämarkkinoille soveltuvina. Viidennen perusteen, joka sekin esitettiin toissijaisesti, mukaan komissio oli rikkonut SEUT 39 artiklaa, SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja SEUT 296 artiklaa sekä useita yleisiä oikeusperiaatteita siitä syystä, että se oli jättänyt soveltamatta 22.1.2009 julkaistua komission tiedonantoa tilapäisistä yhteisön puitteista valtiontukitoimenpiteille rahoituksen

saatavuuden turvaamiseksi tämänhetkissä finanssi- ja talouskriisissä (EUVL C 16, s. 1; jäljempänä tilapäisiä yhteisön puitteita koskeva tiedonanto) 17.12.2008 lähtien eli ajankohtana, jona kyseisiä puitteita voitiin soveltaa maataloustuotteiden perustuotannon alalla toimiviin yrityksiin. Myös toissijaisesti esitetyn kuudennen perusteen mukaan komissio oli riidanalaisessa päätöksessä arvioinut ja laskenut väärin takaisin perittävät määrät. Seitsemännen perusteen mukaan komissio oli tulkinnut ja soveltanut väärin maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevia suuntaviivoja vuosiksi 2007–2013 (EUVL 2006, C 319, s. 1) ja käyttänyt väärin harkintavaltaansa karhujen kasvuotannolle aiheuttamista menetyksistä vuonna 2008 maksettujen korvausten suhteen.

- 11 Koska unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisessa tuomiossa, ettei yksikään näistä seitsemästä perusteesta ollut perusteltu, se hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

Asianosainten vaatimukset

- 12 Helleenien tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin
- lykkää valituksenalaisen tuomion, jolla riidanalainen päätös vahvistettiin katsoen, että kyseiset tuet olivat sääntöjenvastaisia, täytäntöönpanoa siihen asti, että unionin tuomioistuin ratkaisee sen tekemän valituksen ja
  - toissijaisesti lykkää valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanoa siltä osin kuin sen vahvistama riidanalainen päätös liittyy tuensaajakohtaisiin alle 15 000 euron, joka on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla 18.12.2013 annettussa komission asetuksessa (EU) N:o 1408/2013 (EUVL L 352, s. 9) sallittu vähämerkityksellisen tuen enimmäismäärä, määriin, tai jos tähän vaatimukseen ei suostuta, siltä osin kuin riidanalainen päätös liittyy tuensaajakohtaisiin alle 7 500 euron, joka on asetuksessa N:o 1535/2007 sallittu vähämerkityksellisen tuen enimmäismäärä, määriin, tai määrää asianmukaiseksi harkitsemistaan muista toimenpiteistä.
- 13 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen ja
  - velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Välitoimihakemuksen tarkastelu

- 14 Aluksi on syytä muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon kohdistuvalla muutoksenhaulla ei lähtökohtaisesti ole lykkäävää vaikutusta. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin SEUT 278 artiklan nojalla määrätä valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanon lykättäväksi, jos se katsoo, että olosuhteet sitä edellyttävät (määräys *Front national* ja *Martinez v. parlamentti*, C-486/01 P-R ja C-488/01 P-R, EU:C:2002:116, 71 kohta).
- 15 Nyt esillä olevassa asiassa välitoimihakemuksesta ilmenee – kuten komissio on perustellusti huomauttanut – implisiittisesti mutta selvästi, ettei siinä vaadita, että unionin tuomioistuin määräisi pelkästään valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanon lykättäväksi, vaan tarkemmin ottaen siinä vaaditaan, että se tämän lisäksi määräisi myös riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykättäväksi.
- 16 Tässä suhteessa siitä seikasta, että välitoimihakemuksen kohteena on riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkääminen ja että sillä näin mennään valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanon lykkäämistä pidemmälle, ei aiheudu, että tämä välitoimihakemus jätettäisiin tutkimatta.

- 17 On tosin totta, että SEUT 278 artiklan perusteella vaaditut toimenpiteet eivät lähtökohtaisesti saa ylittää sen muutoksenhaun muodollisia puitteita, johon liittyen niitä koskeva hakemus on esitetty. On kuitenkin todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kielteisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä ei – poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta – ole mahdollista vaatia, koska lykkäyksen myöntämisellä ei voida muuttaa valittajan tilannetta (ks. määräys *Front National ja Martinez v. parlamentti*, EU:C:2002:116, 73 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Koska valituksenalainen tuomio voidaan rinnastaa kielteiseen päätökseen sen vuoksi, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Helleenien tasavallan kanteen kokonaisuudessaan, ja kun otetaan huomioon, että kyseisten tukien takaisinmaksuvelvollisuus perustuu riidanalaiseen päätökseen, kantajan hakemus, jossa se vaatii riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä, on otettava tutkittavaksi, koska sillä on oikeus saada tehokasta oikeussuojaa (ks. analogisesti määräys *Le Pen v. parlamentti*, C-208/03 P-R, EU:C:2003:424, 78–88 kohta).
- 18 On todettava lisäksi, että nyt käsiteltävänä oleva välitoimihakemus perustuu myös SEUT 279 artiklaan, jonka mukaan unionin tuomioistuin voi käsiteltävänä olevassa asiassa päättää tarpeellisista välitoimista.
- 19 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 160 artiklan 3 kohdassa määrätään, että välitoimihakemuksissa on ilmoitettava oikeudenkäynnin kohde ja seikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, sekä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi haetun välitoimen määrääminen on ilmeisesti perusteltua. Välitoimista päättävä tuomari voi siten lykätä täytäntöönpanoa ja määrätä muista välitoimista, jos on selvitetty, että niistä määrääminen ilmeisesti on tosiasiallisesti ja oikeudellisesti perusteltua (*fumus boni juris*) ja että ne ovat kiireellisiä siinä mielessä, että niitä hakevan asianosaisen etuja koskevan vakavan ja korjaamattoman vahingon välttämiseksi on tarpeen, että näistä toimista määrätään ja että niiden vaikutukset alkavat jo ennen kuin pääasiassa annetaan ratkaisu. Nämä edellytykset ovat kumulatiivisia, joten välitoimihakemus on hylättävä, jos jokin niistä ei täyty. Välitoimista päättävän tuomarin on myös tilanteen mukaan vertailtava esillä olevia intressejä (määräys *Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio*, C-404/04 P-R, EU:C:2005:267, 10 ja 11 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja määräys komissio v. ANKO, C-78/14 P-R, EU:C:2014:239, 14 kohta).
- 20 *Fumus boni juris* -edellytys täyttyy, kun välitoimimenettelyvaiheessa on olemassa merkittävä oikeudellisiin seikkoihin tai tosiseikkoihin liittyvä erimielisyys, joka ei ole ratkaistavissa suoralta kädeltä, joten kanteelta ei ilmeisesti puutu vakavaa perustaa (ks. vastaavasti määräys *Publishers Association v. komissio*, 56/89 R, EU:C:1989:238, 31 kohta ja määräys komissio v. *Artegodan ym.*, C-39/03 P-R, EU:C:2003:269, 40 kohta). Koska välitoimimenettelyn tavoitteena on taata tehtävän lopullisen päätöksen täysi tehokkuus, jotta vältettäisiin aukko unionin tuomioistuimen takaamassa oikeussuojassa, välitoimista päättävän tuomarin on arvioitava vain ”ensi näkemältä” pääasiassa esitettyjen perusteiden perusteltavuutta sen toteamiseksi, menestykö kanne riittävän suurella todennäköisyydellä (määräys komissio v. Saksa, C-426/13 P(R), EU:C:2013:848, 41 kohta).
- 21 Nyt esillä olevassa asiayhteydessä se, että välitoimihakemuksella pyritään riidanalaisen päätöksen eikä valituksenalaisen tuomion, täytäntöönpanon lykkäämiseen, vaikuttaa *fumus boni juris* -edellytyksen arviointiin (määräys *Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio*, EU:C:2005:267, 16 kohta).
- 22 Vaikka valittajan valituksenalaista tuomiota vastaan esittämät perusteet ja perustelut olisivat miten painavia tahansa, ne eivät yksinään riitä perusteeksi sille, että riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkääminen olisi oikeudellisesti perusteltua. Voidakseen näyttää toteen *fumus boni juris* -edellytyksen täyttymisen Helleenien tasavallan pitäisi lisäksi kyetä osoittamaan, että kumoamiskanteessa kyseisen päätöksen laillisuutta vastaan esitetyt perusteet ja perustelut ovat sellaisia, että vaadittujen välitoimien myöntäminen on niiden vuoksi ilmeisesti perusteltua (ks. analogisesti määräys *Le Pen v. parlamentti*, EU:C:2003:424, 90 kohta).

- 23 Lisäksi on syytä todeta, että jos välitoimista päättävä ensimmäisen asteen tuomioistuin on katsonut, että *fumus boni juris* -edellytys täyttyy kumoamiskanteen yhteydessä esitetyn välitoimihakemuksen suhteen (määräys Kreikka v. komissio, EU:T:2012:447), unionin yleinen tuomioistuin on kuitenkin aineellisesti hylännyt kaikki kantajan valituksenalaisessa tuomiossa esittämät perusteet.
- 24 Näin ollen on todettava, että kun käsiteltävänä olevan välitoimihakemuksen osalta tutkitaan *fumus boni juris* -edellytystä, huomioon on otettava, että toinen unionin tuomioistuimista on jo tutkinut riidanalaisen päätöksen sekä tosiseikkojen että oikeuskysymysten osalta ja katsonut, että kyseisestä päätöksestä nostettu kanne ei ollut perusteltu (määräys Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio, EU:C:2005:267, 19 kohta). Se, että nyt käsiteltävänä olevan välitoimihakemuksen yhteydessä edellytetään vetoamista ensi näkemältä erityisen painavilta vaikuttaviin oikeudellisiin perusteisiin, johtuu siis siitä, että kyseisillä perusteilla on voitava saattaa kyseenalaiseksi se aineellinen arviointi, jonka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt Helleenien tasavallan ensimmäisessä oikeusasteessa esittämistä perusteluista (ks. määräys Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio, EU:C:2005:267, 20 kohta).
- 25 Helleenien tasavalta esittää kolme perustetta välitoimihakemuksensa tueksi.
- 26 Välitoimihakemuksessa esitetyssä ensimmäisessä valitusperusteessaan, joka jakautuu kahteen osaan, Helleenien tasavalta moittii unionin yleistä tuomioistuinta pääasiallisesti siitä, ettei se ottanut huomioon oikeudellisia seurauksia, jotka aiheutuivat siitä, että merkittävä osa kyseisestä tuesta, eli noin 186 000 000 euroa, vastasi maanviljelijöiden itsensä ELGA:lle maksamia pakollisia vakuutusmaksuja.
- 27 Unionin yleinen tuomioistuin on sen mukaan soveltanut virheellisesti SEUT 107 artiklan 1 kohtaa, koska ei voida katsoa, että tuen tämä osa olisi myönnetty valtion varoista, sillä se ei koskaan ole ollut valtion määrättävissä. Unionin yleinen tuomioistuin on kuitenkin valituksenalaisen tuomion 117–120 kohdassa palauttanut mieliin unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön, jonka mukaan Helleenien tasavallan esittämien seikkojen kaltaiset, tukien rahoittamiseen käytettyjen varojen alkuperään liittyvät seikat ja muun muassa kyseisten varojen alun perin yksityinen luonne maksuina, jotka toimijat olivat maksaneet sellaisen tukijärjestelmän puitteissa, jonka edunsaajina olivat määrätyn alan tietyt taloudelliset toimijat, eivät estä sitä, että niiden katsotaan olevan peräisin valtion varoista (ks. vastaavasti tuomio Steinike & Weinlig, 78/76, EU:C:1977:52, 22 kohta; tuomio PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, 58 kohta; tuomio Ranska v. komissio, C-482/99, EU:C:2002:294, 23, 24 ja 37 kohta ja tuomio Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 28 Unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 121–129 kohdassa soveltanut kyseistä oikeuskäytäntöä nyt esillä olevan asian tosiseikkoihin. Muistutettuaan valituksenalaisen tuomion 122 kohdassa unionin tuomioistuimen jo katsoneen, että ELGA:n suorittamat korvaukset rahoitettiin valtion varoista ja että ne oli katsottava suoritettuna valtion lukuun (tuomio Freskot, C-355/00, EU:C:2003:298, 81 kohta), se tarkasteli sille esitettyjen tosiseikkojen perusteella ELGA:n vuonna 2008 maksamien korvausten alkuperää, ja päätteli, että ne oli rahoitettu osin vakuutusmaksuilla ja osin lainalla. Näin ollen se päätteli, että ne oli vakuutusmaksuilla katettu osa mukaan lukien rahoitettu valtion varoilla, koska kyseiset maksut on kansallisen lainsäädännön mukaan kirjattava valtion tuloiksi. Se teki valituksenalaisen tuomion 130–133 kohdassa samansuuntaisen ratkaisun vuonna 2009 valtion takaamalla lainalla rahoitettujen maksujen osalta.
- 29 Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin on Helleenien tasavallan mukaan rikkonut SEUT 107 artiklan 1 kohtaa, koska se ei ole esittänyt syitä siihen, miksi kyseisillä tuilla oli katsottava annettavan niiden saajille sääntöjenvastaista etua, joka oli omiaan vääristämään kilpailua unionissa, vaikka kyseiset tuet vastasivat osin maksuja, jotka nämä samat tuensaajat olivat maksaneet ELGA:lle. Unionin yleinen tuomioistuin on kuitenkin valituksenalaisen tuomion 59–64 kohdassa esittänyt yksityiskohtaisesti ne syyt, joiden vuoksi kyseiset tuet olivat tosiasiallisesti niiden saajille myönnetty etuus kyseisten maksujen maksamisesta huolimatta. Se muistutti valituksenalaisen tuomion

- 66–68 kohdassa myös, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 107 artiklan 1 kohdassa ei erotella valtion interventioita niiden syiden tai tavoitteiden mukaisesti, joten kyseisiä tukia ei voida jättää katsomatta kyseisessä määräyksessä tarkoitetuksi tueksi yksinomaan sillä perusteella, että ne ovat korvauksen- tai sosiaaliluonteisia (tuomio Ranska v. komissio, C-251/97, EU:C:1999:480, 37 kohta; tuomio Espanja v. komissio, C-409/00, EU:C:2003:92, 48 kohta ja tuomio France Télécom v. komissio, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 30 Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kilpailu vääristyy, kun toimenpide keventää tuensaajajärityksen kustannuksia ja vahvistaa siten sen asemaa muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna. Se täsmensi, ettei komission tarvitse osoittaa, että kyseisellä toimenpiteellä on todellinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä että kilpailu tosiasiallisesti vääristyy (ks. tuomio Italia v. komissio, C-372/97, EU:C:2004:234, 44 kohta ja tuomio Belgia ja Forum 187 v. komissio, C-182/03 ja C-217/03, EU:C:2006:416, 131 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Se myös lisäsi, että kyseinen vaikutus kilpailuun samoin kuin vaikutus yhteisön sisäiseen kauppaan on olemassa siitä huolimatta, että tuen määrä on suhteellisen vähäinen tai että tuensaajajäritykset ovat suhteellisen pieniä, kun kyse on maatalousalan kaltaisesta erityisen kilpaillusta alasta ja erityisesti tässä tapauksessa (ks. vastaavasti tuomio Espanja v. komissio, C-114/00, EU:C:2002:508, 47 kohta ja tuomio Kreikka v. komissio, C-278/00, EU:C:2004:239, 69 ja 70 kohta).
- 31 Tästä seuraa, että Helleenien tasavallan välitoimihakemuksesta ilmenevässä ensimmäisessä perusteessaan esittämällä perusteluilla riitautetaan todellisuudessa se, miten unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä valituksenalaisessa tuomiossa toteamiinsa tosiseikkoihin. Helleenien tasavalta ei myöskään selitä, miten unionin yleinen tuomioistuin on vääristellyt näitä tosiseikkoja. Kyseisten perustelujen nojalla ei näin voida katsoa, että ensimmäisen perusteen ensimmäisen osan menestymisen todennäköisyysaste olisi riittävän suuri oikeuttamaan riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisen.
- 32 Helleenien tasavalta väittää välitoimihakemuksessa esittämässään toisessa perusteessa pääasiallisesti, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että vuonna 2009 maksetut korvaukset olivat tuensaajille annettu valikoiva taloudellinen etu, joka oli omiaan vääristämään kilpailua ja vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ottamatta huomioon Kreikan taloudessa – erityisesti maatalousalalla – vallinneita poikkeuksellisia olosuhteita. Unionin yleinen tuomioistuin oli tämän tuomion 29 ja 30 kohdassa esitettyä unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä soveltaessaan tulkinnut sitä väärin, kun otetaan huomioon, että kyseiset tuomiot koskevat markkinoiden normaaleissa toimintaolosuhteissa myönnettyjä taloudellisia etuuksia, ja se oli sivuuttanut sen, että muissa valtiontuen alalla annetuissa tuomioissa, muun muassa tuomiossa Belgia v. komissio (C-75/97, EU:C:1999:311, 66 ja 67 kohta), tuomiossa Italia v. komissio (C-310/99, EU:C:2002:143, 98 ja 99 kohta) ja tuomiossa Italia v. komissio (EU:C:2004:234, 104 kohta), esitetään varauksia, jotta poikkeuksellisista olosuhteista olisi mahdollista selviytyä.
- 33 Komissio huomauttaa tältä osin perustellusti, että oikeuskäytäntö, joka koskee toimenpiteen luonnehdintaa SEUT 107 artiklassa tarkoitetuksi ”jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyksi tueksi”, ja erityisesti tämän määräyksen 29 ja 30 kohdassa esitettyä oikeuskäytäntöä on sovellettava nyt esillä olevassa asiassa, koska kyseinen luonnehdinta ei riipu etenkin niistä taloudellisista olosuhteista, joissa taloudelliset etuudet myönnetään, eikä niiden myöntämisistä. Edellytykset, joiden täytyessä tuki on katsottava sisämarkkinoille soveltuvaksi, määritellään kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa. Komissiolla on juuri SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla tarvittaessa mahdollisuus pitää sisämarkkinoille soveltuvana tukea, jolla on tarkoitus poistaa jäsenvaltion taloudessa oleva vakava häiriö, vaikkei kyseinen määräys vaikutakaan siihen, luonnehditaanko jonkin etuus tueksi. Helleenien tasavallan esille tuomasta, tämän määräyksen edellisessä kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä on riittävää todeta, ettei sitä sovelleta silloin, kun valtion toimenpide luonnehditaan valtiontueksi, vaan silloin, kun tuki peritään takaisin sen vuoksi, että se on todettu sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

- 34 Helleenien tasavallan välitoimihakemuksesta ilmenevässä toisessa valitusperusteessaan esittämällä perusteluilla pyritään todellisuudessa riitauttamaan se, miten unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä valituksenalaisessa tuomiossa toteamiinsa tosiseikkoihin. Helleenien tasavalta ei myöskään selitä, miten unionin yleinen tuomioistuin on vääristellyt näitä tosiseikkoja. Näin ollen ei voida katsoa, että toisen perusteen – sen enempää kuin ensimmäisenkään – menestymisen todennäköisyysaste olisi riittävän suuri oikeuttamaan tässä menettelyssä vaaditun riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisen.
- 35 Helleenien tasavalta moittii välitoimihakemuksessa esittämänsä kolmannen valitusperusteen toisessa osassa unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on rikkonut SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, koska tämä ei ollut todennut komission arvioineen väärin kyseistä määräystä. Helleenien tasavallan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt katsoa, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa voitiin soveltaa suoraan käsiteltävässä asiassa Kreikan talouteen vuonna 2009 vaikuttaneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi tai sen olisi ainakin pitänyt todeta komission tehneen virheen, koska se ei ollut soveltanut kyseistä määräystä. Unionin yleinen tuomioistuin samoin kuin komissiokin olivat näet tehneet oikeudellisen virheen katsoessaan, ettei kyseistä määräystä pitänyt soveltaa muissa kuin tilapäisiä yhteisön puitteita koskevassa tiedonannossa tarkoitetuissa erityisissä tilanteissa.
- 36 Unionin yleinen tuomioistuin muistutti tästä valituksenalaisen tuomion 159 ja 160 kohdassa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikkia poikkeuksia SEUT 107 artiklan 1 kohdassa ilmaistusta yleisestä periaatteesta, jonka mukaan valtiontuet ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia, on tulkittava suppeasti (tuomio Saksa v. komissio, C-277/00, EU:C:2004:238, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, johon siihenkin unionin yleinen tuomioistuin viittaa valituksenalaisen tuomion 161 kohdassa, komissiolla on tosin SEUT 107 artiklan 3 kohtaa soveltaessaan laaja harkintavaltia, jonka käyttäminen edellyttää taloudellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten monitahoista arviointia (tuomio Saksa ym. v. Kronofrance, C-75/05 P ja C-80/05 P, EU:C:2008:482, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tuen mahdollinen soveltumattomuus sisämarkkinoille todetaan unionin tuomioistuimen valvonnassa noudattaen asianmukaista menettelyä, jonka toteuttamisesta vastaa komissio (tuomio DM Transport, C-256/97, EU:C:1999:332, 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 37 Lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 186 ja 187 kohdassa mieliin palauttaman vakiintuneen oikeuskäytännön ja erityisesti tuomion Saksa ym. v. Kronofrance (EU:C:2008:482, 60 ja 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja tuomion Holland Malt v. komissio (C-464/09 P, EU:C:2010:733, 46 ja 47 kohta) ja komission riidanalaisen päätöksen 92 perustelukappaleessa mieliin palauttaman oikeuskäytännön, etenkin tuomion Saksa v. komissio (C-288/96, EU:C:2000:537, 62 kohta), mukaan silloin, kun komissio antaa käytäntösuojia ja ne julkaisemalla ilmoittaa, että niitä sovelletaan niissä tarkoitettuihin tilanteisiin, se rajoittaa oman harkintavaltansa käyttämistä eikä voi poiketa näistä säännöistä, tai muuten sen mahdollisesti katsottaisiin loukanneen yleisiä oikeusperiaatteita, kuten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta tai luottamuksensuojan periaatetta. Unionin tuomioistuin on jo todennut, että komissiolla on valtiontukien erityisellä alalla velvollisuus noudattaa antamiaan toimintaohjeita ja suuntaviivoja, jos niillä ei poiketa EUT-sopimuksen tätä alaa koskevista määräyksistä.
- 38 Unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 146–189 kohdassa tutkinut yhdessä kaikki Helleenien tasavallan neljännessä ja viidennessä perusteessaan esittämät moitteet, jotka koskivat SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan soveltamista riidanalaisiin tukiin. Näin se tutki yksityiskohtaisesti ja hylkäsi kyseisen tuomion 148–166 kohdassa viidenteen perusteeseen liittyvät perustelut, jotka koskivat maataloustuotteiden perustuotannon alalla toimivien yritysten jättämistä tilapäisiä yhteisön puitteita koskevan tiedonannon soveltamisen ulkopuolelle, ja kyseisen tuomion 168–184 kohdassa perustelut, jotka liittyivät siihen, ettei valtiontukitoimenpiteitä rahoituksen saatavuuden turvaamiseksi tämänhetkessä finanssi- ja talouskriisissä koskevien tilapäisten yhteisön puitteiden muuttamisesta annettua komission tiedonantoa (EUVL 2009, C 261, s. 2), jolla mahdollistettiin yhteensoveltuvan tuen

rajallisen määrän myöntäminen maataloustuotteiden perustuotannon alalla toimiville yrityksille 28.10.2009 lähtien, ollut taannehtivasti sovellettavissa. Valituksenalaisen tuomion 185–189 kohdassa se hylkäsi myös neljänteen perusteeseen liittyvät perustelut, jotka liittyivät siihen, ettei komissio ollut soveltanut suoraan SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohtaa niiden tilanteiden ulkopuolella, joita nimenomaan tarkoitettiin kyseisten tukien myöntämisaikana voimassa olleissa yhteisön puitteissa.

- 39 Siitä välimiuhakemuksessa esitetystä perustelusta, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen olisi itse pitänyt soveltaa suoraan SEUT 107 artiklan 3 kohtaa, on todettava, että kyseisen määräyksen soveltaminen kuuluu ensi sijassa komissiolle ja että tällä on tässä suhteessa laaja harkintavaltu. Muilta osin on syytä todeta, että Helleenien tasavallan välimiuhakemukselta ilmenevässä kolmannen valitusperusteen ensimmäisessä osassa esittämällä perusteluilla pyritään riitauttamaan se, miten unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut unionin tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä valituksenalaisessa tuomiossa toteamiinsa tosiseikkoihin. Helleenien tasavalta ei myöskään selitä, miten unionin yleinen tuomioistuin on väristellyt näitä tosiseikkoja. Näin ollen ei voida katsoa, että kolmannen perusteen ensimmäisenkään osan menestymisen todennäköisyysaste olisi riittävän suuri oikeuttamaan riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisen.
- 40 Välimiuhakemuksessa esitetyn kolmannen perusteen toisen osan mukaan valituksenalaista tuomiota ei ole perusteltu, koska unionin yleinen tuomioistuin ei ole vastannut siinä esitettyyn väitteeseen, jonka mukaan komissio oli loukannut suhteellisuusperiaatetta siitä syystä, että se oli määrännyt kyseiset tuet perittäviksi takaisin, vaikka Kreikan maatalousalan tilanne, joka oli riidanalaisen päätöksen antamishetkellä jo ollut erittäin vaikea, oli vielä huonontunut kyseisten tukien maksamisen jälkeen.
- 41 Helleenien tasavalta on ensimmäisessä oikeusasteessa esittämässään viidennessä perusteessa esittänyt suhteellisuusperiaatteen loukkaamiseen liittyvän erityisen perustelun. Se on nimittäin väittänyt, että komissio oli loukannut muun muassa suhteellisuusperiaatetta, koska se oli katsonut, ettei tilapäisten yhteisön puitteiden muuttamisesta annettua komission tiedonantoa voitu soveltaa taannehtivasti siten, että kyseiset tuet olisi voitu tällä perusteella muissa jäsenvaltioissa maanviljelijöille myöhemmin maksettujen samankaltaisten tukien tavoin voitu katsoa sisämarkkinoille soveltuviksi. Kyseisten tukien takaisinperintä on toimenpide, jolla on merkittäviä seurauksia Kreikan maanviljelijöille, ja se oli luonut ”suhteettomia tilanteita ja suhteita”. Unionin yleinen tuomioistuin on vastannut näihin lausumiin valituksenalaisen tuomion 175–179 kohdassa todeten pääasiallisesti, ettei Helleenien tasavalta ollut näyttänyt toteen, että kyseisten puitteiden soveltamatta jättämisellä olisi ylitetty ne rajat, joita tarvittiin kyseisellä lainsäädännöllä tavoiteltujen laillisten tavoitteiden toteuttamiseksi, ja että joka tapauksessa kyseisen jäsenvaltion tilanne erosi sellaisten jäsenvaltioiden tilanteesta, jotka olivat myöntäneet samankaltaisia tukia kyseisen muutoksen voimaantulon jälkeen.
- 42 Helleenien tasavallan ensimmäisessä oikeusasteessa esittämästä kuudennessa perusteesta ilmenevistä lausumista, joissa se moittii komissiota siitä, että tämä oli takaisinperittävien tukien määrää laskiessaan tehnyt arviointi- ja laskentavirheitä, koska se ei ollut vähentänyt tukia, joita voimassa olevan lainsäädännön mukaan oli pidettävä vähämerkityksellisinä, on riittävää todeta, että unionin yleinen tuomioistuin tutki yksityiskohtaisesti tämän perusteen tueksi esitetyt perustelut ja että se hylkäsi ne kaikki valituksenalaisen tuomion 190–203 kohdassa. Muistutettuaan kyseisen tuomion 194 kohdassa, että nimenomaan riidanalaisessa päätöksessä ei pidetty sisämarkkinoille soveltumattomina niitä tukia, joita asetuksessa N:o 1535/2007 asetetut edellytykset täyttävinä oli pidettävä vähämerkityksellisinä, unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 198 kohdassa, että komissio saattoi unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pätevästi todeta vain kyseisten tukien palauttamisvelvollisuuden ja jättää palautettavien summien täsmällisen määrän laskemisen kansallisten viranomaisten huoleksi.
- 43 Edellä lausutusta seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin on vastannut nimenomaisesti ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyissä viidennessä ja kuudennessa perusteessa olleisiin perusteluihin, joissa Helleenien tasavalta väitti, että komission riidanalaisessa päätöksessä oleva määräys kyseisten

tukien takaisinperinnästä oli suhteeton. Jos Helleenien tasavallan tarkoituksena on tässä välitoimimenettelyssä sitä vastoin viitata muihin ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyihin perusteluihin, joiden mukaan takaisinperintäpäätös on suhteeton Kreikan maatalousalan vaikea tilanne huomioon ottaen, on riittävää todeta, ettei se ole välitoimihakemuksessaan riittävästi yksilöinyt näitä viittauksia.

- 44 Välitoimista päättävä tuomari ei näin ollen kykene välitoimihakemuksen perustella yksilöimään sellaisia unionin yleisessä tuomioistuimessa asianmukaisesti esitettyjä väitteitä, jotka liittyisivät siihen, että suhteellisuusperiaatetta on Kreikan maatalousalan vaikea tilanne huomioon ottaen loukattu kyseisten tukien takaisinperintää koskevalla päätöksellä, ja joihin unionin yleinen tuomioistuin ei olisi vastannut valituksenalaisessa tuomiossa.
- 45 Joka tapauksessa, kuten komissio toteaa, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että laittoman tuen poistaminen perimällä se takaisin on välttämätön seuraus sen laittomuuden toteamisesta, joten laittomasti myönnetyn valtiontuen takaisinperimistä aikaisemman tilanteen palauttamiseksi ei voida periaatteessa pitää valtiontukea koskevien EUT-sopimuksen määräysten tavoitteisiin nähden suhteettomana toimenpiteenä (tuomio Belgia v. komissio, C-142/87, EU:C:1990:125, 66 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä komissio päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensajalta – Komissio ei saa vaatia tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi [unionin] lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista”.
- 46 Näin on todettava, ettei Helleenien tasavalta, joka on välitoimihakemuksessaan tyytynyt viittaamaan maatalousalansa vaikeaan tilanteeseen, ole selittänyt, miksi välitoimista päättävän tuomarin pitäisi sen mielestä päättää, että kyseisten tukien takaisinperintä on suhteeton toimenpide siihen perusteltuun tavoitteeseen nähden, jona on niiden maksamista edeltäneen tilanteen palauttaminen. Välitoimihakemuksessa esitetyn kolmannen perusteen toisen osan menestymisen todennäköisyysaste ei näin ollen ole riittävän suuri oikeuttamaan riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisen.
- 47 Kaikesta edellä lausutusta seuraa, ettei *fumus boni juris* -edellytys täyty. Välitoimihakemus on näin ollen hylättävä, eikä tässä asiassa ole tarpeen tutkia kiireellisyysedellytystä tai tehdä intressivertailua.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuimen varapuheenjohtaja on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Välitoimihakemus hylätään.**
- 2) **Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.**

Allekirjoitukset